

**VILNIAUS APYGARDOS PROKURATŪROS VILNIAUS APYLINKĖS
PROKURATŪROS 2-ASIS SKYRIUS**

Visuomeninės želdynų ir želdinių
apsaugos ir priežiūros komisijos prie
Vilniaus miesto savivaldybės
administracijos pirmininkui
Dainiui Labeckiui
Konstitucijos pr. 3, Vilnius
el. paštas: zeldynukomisija@gmail.com

2021-03-17 Nr.

DĖL NUTARIMO ATISISAKYTI PRADĖTI IKITEISMINĮ TYRIMĄ

Vilniaus apygardos prokuratūros Vilniaus apylinkės prokuratūroje išnagrinėtas Jūsų prašymas dėl nutarimo atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą pateikimo (reg. Nr. AP-6773).

Patikrinus medžiagą Nr.M-2-02-00188-21, dėl Visuomeninės želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisijos prie Vilniaus miesto savivaldybės administracijos gauto skundo, nustatyta, kad priimtas procesinis sprendimas - nutarimas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą buvo pateiktas Visuomeninės želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisijai 2021-03-10 raštu reg. Nr. 37010.

Pakartotinai siunčiu 2021-03-09 nutarimą atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą.
PRIDEDAMA. Nutarimas, 5 lapai.

Prokurore

Miglė Lukševičienė

Miglė Lukševičienė, tel. 8 5 272 7698, vidinis tel. 61 308, el. p.
Migle.Luksevicene@prokuraturos.lt

Nuorašas tikras
Vilniaus apygardos prokuratūros Vilniaus apylinkės prokuratūros 2-asis skyrius
2021-03-17

**VILNIAUS APSKRITIES VYRIAUSIOJO POLICIJOS KOMISARIATO
VILNIAUS MIESTO PIRMOJO POLICIJOS KOMISARIATO 1-ASIS VEIKLOS
SKYRIUS**

SUTINKU

(pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

**NUTARIMAS
ATSISAKYTI PRADĖTI IKITEISMINĮ TYRIMĄ**

Data	2021-03-09
Surašymo vieta	Vilnius
Tyrimo medžiagos Nr.	M-2-02-00188-21

Nutarimą priėmė	Vyriausiasis tyrėjas Darius Viškelis
n u s t a t ė:	
Skundą, pareiškimą, pranešimą pateikęs asmuo	Visuomeninės želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisija
<p>Nustatytos aplinkybės ir pagrindas, dėl kurių baudžiamasis procesas negalimas</p> <p>Policijos komisariate atliekamas patikrinimas medžiagoje Nr. M-2-02-0188-21, dėl Visuomeninės želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisijos prie Vilniaus miesto savivaldybės administracijos gauto skundo, kad Vilniaus miesto savivaldybės Aplinkos apsaugos ir želdinių tvarkymo poskyrio atsakingi darbuotojai nesilaiko teisinio reglamentavimo, kad leidimai želdinių kirtimo ir/ar genėjimo darbams iš duodami neteisėtai, t.y. ne tik nesivadovaujant komisijos išvadomis, bet kartais net ir nelaukiant, kol komisija nustatytu terminu tokias išvadas pateiks.</p> <p>Pareiškime nurodoma, kad Visuomeninės želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisijos išvadą dėl saugotinių medžių ir krūmų pašalinimo būtinybės privaloma gauti (išskyrus atvejus, kai yra atliekama želdinių būklės ekspertizė), kai prašoma kirsti: geros ir patenkinamos būklės, nustatytos vadovaujantis Įkainių 2 priedu „Želdinių būklė“, saugotinius medžius ir krūmus, 11.2. 10 ir daugiau vienoje teritorijoje augančių saugotinių medžių ir krūmų 11.3. gamtinę brandą (kai medžių prieaugis lygus nuliui arba dėl išlūžtančių sausų šakų yra neigiamas) pasiekusius medžius, 11.4. atskiruosiuose želdynuose augančius saugotinius medžius ir krūmus, 11.5. medžius ir krūmus, kurie yra kultūros paveldo objektų ar vietovių vertingosios savybės. Pagal galiojančią teisinį reguliavimą komisijai yra priskirtos specialios administracinės funkcijos želdinių bei želdynų priežiūros srityje, vadovaujantis nuostatų 21-26 punktais jos priimti sprendimai dėl leidimų želdinių kirtimui, genėjimui ar kitokiam pertvarkymui išdavimo yra privalomi, o nesutinkant su komisijos sprendimais, vadovaujantis nuostatų 34 punktu, komisijos sprendimai gali būti apskūsti Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Vadovaujantis nuostatų 3 punktu komisijos darbas grindžiamas kolegialiu klausimų svarstymu, teisėtumo principu, asmenine komisijos narių atsakomybe už jos kompetencijai priskiriamų klausimų svarstymą ir sprendimų priėmimo nešališkumu, o priimdama sprendimus komisija yra savarankiška. Savarankiškumo principas lemia nepriklausoma komisijos sprendimų priėmimą</p>	

vadovaujantis specialia komisijos narių ir pačios komisijos kompetencija. Vadovaujantis nuostatų 32.3. punktu, vykdydama funkcijas ir užduotis, komisija be kita ko privalo informuoti atsakingas institucijas apie pastebėtus želdinių žalojimo faktus. Nuo pat komisijos įsteigimo Vilniaus mieste susiklostė neteisėta praktika, pagal kurią VMSA atsakingi darbuotojai išduoda leidimus želdiniams tvarkyti nesilaikydami nuostatų ir kitų privalomų teisės aktų reikalavimų. Vadovaujantis nuostatų 23 punktu Želdynų poskyris (šiuo metu šio poskyrio funkcijas vykdo Aplinkos apsaugos ir želdinių tvarkymo poskyris toliau - Želdynų poskyris) turi teisę išduoti pareiškėjui leidimą pjauti, genėti ar kitaip pertvarkyti želdinius tik komisijai nusprendus pritarti leidimo tekstui. Tik komisijai per nustatytą terminą nepateikus išvados dėl leidimo išdavimo Želdynų poskyris tokius sprendimus (dėl leidimų želdinių kirtimo ir/ar genėjimo darbams) galėtų išduoti savarankiškai (Nuostatų 26 p.). Vadovaujantis nuostatų 24 punktu komisijai nusprendus nepritarti leidimo tekstui Želdynų poskyris, vadovaudamasis komisijos išvada, leidimo negali išduoti ir privalo parengti pareiškėjui motyvuotą atsakymą. Kaip minėta, už leidimų išdavimą atsakingas VMSA Želdynų poskyris, vėliau pervadintas Želdynų skyriumi, nuo 2020 m - Aplinkos apsaugos ir želdinių tvarkymo poskyriu. Atsakingi darbuotojai nesilaiko minėto teisinio reglamentavimo, o leidimai želdinių kirtimo ir/ar genėjimo darbams išduodami neteisėtai, t. y. ne tik nesivadovaujant komisijos išvadomis, bet kartais net ir nelaukiant, kol komisija nustatytu terminu tokias išvadas pateiks. Net tais atvejais, kai pagal aprašą komisijos išvada, dėl saugotinių medžių ir krūmų pašalinimo privalo būti gauta, į komisiją, dėl tokio klausimo nagrinėjimo neretai visai nesikreipiama, o leidimai želdiniams tvarkyti išduodami ne tik be komisijos išvados, bet ir be jos žinios. Tuo pažeidžiami ne tik aprašo 11 straipsnyje nustatyti reikalavimai, bet ir nuostatų 31.1.

punktas, kuriame numatyta, kad komisija, įgyvendindama jai pavestas funkcijas, turi teisę gauti raštu paaiškinimus ir informaciją, reikalingą klausimams nagrinėti ir sprendimams priimti, iš Savivaldybės administracijos struktūrinių dalinių. Dažnai net esant motyvuotam komisijos sprendimui, kuriuo nepritariama leidimo išdavimui - leidimai yra išduodami pažeidžiant nuostatų 24 punktą. Papildomai pažymėtina, kad VMSA išduodamuose leidimuose želdiniams tvarkyti neretai nurodomi neteisingi želdinius apibūdinantys duomenys bei neteisingi faktiniai duomenys, nusakantys želdinių būklę (pvz., be jokio pagrindo nurodoma, jog medis pavojingas), arba nurodomi nepagrįsti želdinių šalinimo motyvai, kurie melagingai sukuria želdinių šalinimo teisinę prielaidą (pvz. pjauti „stipriai pasvirusius“ medžius), neteislingai apskaičiuojama šalinamų želdinių atkuriamoji vertė. Tai daroma netgi tokiais atvejais, kai komisija iš anksto apie tai perspėja.

2021-03-03 buvo išsiųstas paklausimas į Vilniaus miesto savivaldybę, dėl informacijos pateikimo, tačiau iki 2021-03-09 atsakymas negautas. Telefonu buvo bendrauta su Vilniaus miesto savivaldybės Aplinkos apsaugos ir želdinių tvarkymo poskyrio vedėju Vytautu Račkausku kuris nurodė, kad skyrius išduoda leidimus želdinių kirtimo ir/ar genėjimo darbams, tik gavus patvirtintą projektą. Prieš leidimų išdavimą poskyris kreipėsi į Visuomeninės želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisija, tačiau ne visada laiku gauna komisijos išvadą, todėl kai kurie leidimai išduodami nesulaukus komisijos išvados.

Prašoma nustačius nusikaltimų požymius - pradėti ikiteisminį tyrimą, o nustačius viešojo intereso pažeidimus - inicijuoti viešojo intereso gynimą.

Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 228 str. 1 d. numato, kad valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo, piktnaudžiauęs tarnybine padėtimi arba viršijęs įgaliojimus, jeigu dėl to didelės žalos patyrė valstybė, Europos Sąjunga, tarptautinė viešoji organizacija, juridinis ar fizinis asmuo, baudžiamas bauda arba areštu, arba laisvės atėmimu iki penkerių metų. Būtinasis baudžiamojo kodekso 228 straipsnio 1 dalyje numatyto nusikaltimo požymis yra didelė žala. Padaryta žala BK 228 str. 1 d. prasme gali būti turtinė ir neturtinė. Turtinė žala turi būti

paskaičiuota ir išreikšta konkrečia pinigų suma, tuo tarpu neturtinė žala gali pasireikšti labai įvairiai – dažniau tai žala įstaigos ar net valstybės įvaizdžiui ar autoritetui, žmonių pasitikėjimo tam tikromis institucijomis praradimas, korupcijos santykiuose su tam tikra institucija skatinimas ir panašiai. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad BK 228 straipsnyje numatytas didelės žalos požymis, apibūdinantis nusikalstamos veikos padarinius, yra pagrindinis nusikaltimų valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams bei drausminių valstybės tarnautojų pažeidimų attribojimo kriterijus. Valstybės tarnautojas piktnaudžiaudamas tarnyba visada pažeidžia atitinkamus teisės aktus ir diskredituoja tarnautojo vardą, tačiau ne bet koks pareigūno vardo diskreditavimas gali būti vertinamas kaip didelė žala valstybei (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis baudžiamojoje byloje Nr. 2K-98/2014).

Nusikaltimo, numatyto BK 300 straipsnio 1 dalyje, dalykas yra dokumentas. Šiuo atveju aiškinant dokumento sąvoką reikia remtis teisės aktais, kurie pateikia dokumento apibrėžtį, ir formuojamais teismų praktikos išaiškinimais dėl BK normos prasmės, nes Baudžiamasis kodeksas neapibrėžia dokumento sąvokos ir neišskiria jo požymių. Pagal teismų praktiką dokumentu BK 300 straipsnio 1 dalies prasme, laikytinas kiekvienas rašytinis aktas, įtvirtinantis juridinę reikšmę turinčią informaciją, kuri pagal savo pobūdį ir reikšmę yra teisės, pareigos, teisinio santykio atsiradimo, pasikeitimo ar pasibaigimo įrodymas, taip pat juridinių faktų ar juridinę reikšmę turinčių aplinkybių įrodymas (kasacinės nutartys Nr. 2K-426/2006, 2K-16/2010, 2K-263/2010, 2K-401/2011, 2K-139/2012). Teismų praktikoje dokumentu laikytinas bet koks rašytinis aktas, kuriuo asmuo liudija faktą, turintį teisinę reikšmę. Rašytinio akto teisinė reikšmė pasireiškia tuo, kad jis suteikia tam tikras teises ir pareigas. Dokumento turinys ir forma turi didelę reikšmę, nes suteikia informaciją, koks asmuo jį sukūrė, kam atsiranda sukurto ir pasirašyto dokumento pagrindu atitinkamos teisės ir pareigos. Pažymėtina, kad privačių asmenų sukurti dokumentai gali būti šio nusikaltimo dalykas, jei juose įtvirtinta informacija, turinti reikšmės juridinių faktų atsiradimui, pasikeitimui ar pasibaigimui (kasacinė nutartis Nr. 2K-7-200/2008). Dokumentas laikomas netikru tada, kai jo turinyje įtvirtinti objektyvios tikrovės neatitinkantys duomenys ir kaltininkas tokį dokumentą surašė, atspausdino ar kitaip pagamino kito asmens vardu. Netikro dokumento pagaminimas – tai visiškai naujo žinomai melagingo dokumento pagaminimas, t. y. kaltininkas neteisėtai visą dokumentą, kuriame įtvirtinta tikrovės neatitinkanti informacija, surašo, atspausdina ar kitokiais būdais sukuria siekdamas išleisti tokį dokumentą į teisinę apyvartą kaip autentišką.

Medžiagoje negauta objektyvių duomenų, jog Vilniaus miesto savivaldybės Aplinkos apsaugos ir želdinių tvarkymo poskyrio atsakingi darbuotojai atliko neteisėtus veiksmus ir dėl tokių veiksmų kilo didelė žala, todėl konstatuotina, kad nepadaryta nusikalstama veika, numatyta Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 228 straipsnio 1 dalyje ir 300 straipsnio 1 dalyje.

Atsižvelgdamas į išdėstytas aplinkybes ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso (toliau – BPK) 3 str. 1 d. 1 p., 168 str., n u t a r i a atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą.

Veika, dėl kurios atsisakyta pradėti ikiteisminį tyrimą	Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 228 str. 1 d. Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 300 str. 1 d.
Nustatytas administracinis teisės pažeidimas ar kituose teisės aktuose numatytas nusižengimas	
Nustatyto administracinio ar kito	

teisės pažeidimo medžiagą nutarta perduoti		
Kiti sprendimai, susiję su atsisakymu pradėti ikiteisminį tyrimą		
Nutarimo nuorašą nutarta išsiųsti	Visuomeninė želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisija	
<p>Vadovaujantis BPK 168 straipsnio 5 dalimi, ikiteisminio tyrimo pareigūno nutarimas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą per 7 dienas nuo nutarimo nuorašo gavimo dienos gali būti skundžiamas prokurorui, o prokuroro nutarimas – ikiteisminio tyrimo teisėjui. Jeigu prokuroras nepanaikina nutarimo atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą, jo sprendimas gali būti skundžiamas ikiteisminio tyrimo teisėjui.</p>		
Nutarimą priėmė	Vyriausiasis tyrėjas	Darius Viškelis